

# BESLUTNING OM Å FRATA ET IDRETTSLAG MEDLEMSKAP I NIF

Veileder

NORGES  
IDRETTSFORBUND



# Veiledning til beslutning om å frata et idrettslag medlemskapet i NIF

Utarbeidet av NIFs juridiske avdeling februar 2024.

## 1. Innledning

Et idrettslag som vesentlig misligholder sine medlemsforpliktelser, kan iht. NIFs lov § 10-2 tape sitt medlemskap i NIF. Det er idrettskretsen som beslutter dette i første instans, og Idrettsstyret er klageinstans. Idrettsstyret har vedtatt egne saksbehandlingsregler som gjelder for denne type beslutninger, se pkt. 2 under. Denne veiledningen skal hjelpe idrettskretsene med å vurdere om en forening kan fratras medlemskap, og gi veiledning til hvordan en prosess bør gjennomføres i perioden fra vedtak vurderes fattet, og til en eventuell klagebehandling er avsluttet.

Saker om fratakelse av medlemskap, må både følge de generelle kravene til forsvarlig saksbehandling, se egen veiledning, og de særlige kravene som fremgår av saksbehandlingsreglene, se pkt. 2 under.

## 2. Ordlyden

*«Til § 10-2. Utmelding - Idrettslagets tap av medlemskap*

*(1) Idrettslag som ønsker å tre ut av NIF, sender melding om dette til vedkommende idrettskrets og anses trådt ut av NIF 3 måneder etter at meldingen er mottatt av kretsen. Underretning om at lag skal utmeldes av NIF skal sendes til vedkommende idrettskrets 14 dager før lagets årsmøte behandler saken.*

*(2) Ved utmelding eller tap av medlemskap kan hele eller deler av de verdier/eiendeler idrettslaget har opparbeidet som en direkte følge av idrettslagets medlemskap i NIF, helt eller delvis tilfalle et formål godkjent av Idrettsstyret. Idrettslaget, særforbund og idrettskrets skal høres før beslutning fattes. Ved oppløsning eller annet opphør, tilfaller idrettslagets overskytende midler etter avvikling et formål godkjent av Idrettsstyret.*

*(3) Dersom et idrettslag vesentlig misligholder sine medlemsforpliktelser, herunder oversitter rapporteringsfrist for organisasjonsdata fastsatt av Idrettsstyret, kan idrettskretsen etter å ha varslet idrettslaget og latt det få anledning til å uttale seg, beslutte at idrettslaget taper sitt medlemskap i NIF. Avgjørelsen kan påklages til Idrettsstyret. Klagefristen er 3 uker fra vedtak er mottatt. Klagen skal sendes til idrettskretsen, som eventuelt kan omgjøre vedtaket. Dersom vedtaket opprettholdes, sendes klagen til Idrettsstyret innen 14 dager.*

*(4) Idrettslag som taper sitt medlemskap, kan etter søknad gjenopptas mot å betale den gjeninnmeldelsesavgift som Idrettsstyret til enhver tid fastsetter. Idrettslag som tidligere har blitt fratatt sitt medlemskap, kan av idrettskretsen ilegges inntil ett års karantene før gjenopptagelse.»*

## 3. Når kan et idrettslag tape sitt medlemskap i NIF

Et idrettslag kan tape sitt medlemskap i NIF ved vesentlig mislighold av lagets medlemsforpliktelser, herunder oversitter rapporteringsfrist for organisasjonsdata

fastsatt av Idrettsstyret. Et vesentlig mislighold av medlemsforpliktelsene kan for eksempel være hvis laget ikke lenger driver en idrett godkjent av Idrettsstyret, ikke er selveiende og frittstående, eller på annen måte bryter NIFs regelverk eller vedtak.

NIFs lovutvalg har i sak 7/91 uttalt: «*En medlemsforpliktelse er en forpliktelse som følger som en konsekvens av klubbens medlemskap i NIF i henhold til bestemmelser i organisasjonens lover, vedtak på ting eller i styre som tinget eller styret ensidig har hjemmel til å pålegge medlemslagene.*»

NIFs lovutvalg har i sak 13/21-23 gitt følgende uttalelse om hvilke konsekvenser det har for medlemskapet i et særforbund, dersom et idrettslag ikke lenger driver idrett organisert av særforbundet:

*«Det er en grunnleggende forutsetning for medlemskap i et særforbund under NIF at idrettslaget driver idrett organisert av NIF og særforbundet. Dersom et idrettslag slutter å drive den idretten særforbundet organiserer og som er godkjent av Idrettsstyret, vil dette være et brudd på forutsetningen for medlemskap i særforbundet og NIF. Idrettslaget kan dermed ikke lenger anses for å være medlem, med de rettigheter og plikter det medfører. Dersom idrettslaget ikke selv tar initiativ til utmelding, plikter særforbundets styre å sørge for at medlemskapet opphører ved å varsle idrettskretsen om at det er grunnlag for beslutning om tap av medlemskap, jf. NIFs lov § 10-2.»*

For å overholde rapporteringsfrist for organisasjonsdata må idrettslag benytte Idrettens medlemssystem, eller et annet medlemssystem med godkjent integrasjonsavtale med NIF. For mer informasjon se [her](#).

#### 4. Hvordan bør idrettskretsen gå frem?

Dersom idrettskretsen skal frata et idrettslag medlemskapet i NIF, må grunnlaget for vedtaket, og prosessen, kunne dokumenteres godt. Det er viktig at idrettskretsen sørger for god og forsvarlig saksbehandling som sikrer at saken er godt opplyst og at det berørte idrettslaget får formidlet sitt syn på saken før en beslutning fattes.

Idrettskretsens ansatte og tillitsvalgte må alltid vurdere egen habilitet. Habilitetsreglene fremgår av [NIFs lov § 2-8](#) og er nærmere beskrevet i en egen [veileder](#).

Idrettskretsen må sende vedtaket til idrettslaget så snart som mulig etter at vedtaket er fattet. Samtidig med oversendelse av vedtaket skal det skriftlig opplyses om at avgjørelsen kan påklages til Idrettsstyret, og at fristen for å klage til Idrettsstyret er tre uker fra vedtaket ble mottatt.

Dersom idrettslaget klager, må idrettskretsen vurdere om det er kommet nye momenter i saken som gjør at vedtaket bør endres. Om styret ikke finner grunnlag for å omgjøre vedtaket, skal saken oversendes til Idrettsstyret innen 14 dager etter at Idrettskretsen har mottatt klagen.

Idrettskretsen kan inntil klagefristen er utløpt, eventuelt til Idrettsstyret har fattet et nytt vedtak, omgjøre sitt eget vedtak, uavhengig av om vedtaket påklages eller ikke. Det kan være at det er kommet nye opplysninger i saken, eller at idrettslaget har rettet de forhold som lå til grunn for vedtaket, som gjør at idrettskretsen beslutter at idrettslaget skal få beholde sitt medlemskap i NIF.

## 5. Idrettskretsens oversendelse av klagen til Idrettsstyret

Dersom idrettslaget klager til Idrettsstyret, skal idrettskretsen oversende følgende dokumenter til Idrettsstyret:

- Idrettskretsens vedtak
- Klagen fra idrettslaget
- Idrettskretsens vurdering av klagen med eventuelle vedlegg for å dokumentere kretsens behandling av saken

Idrettskretsen avklarer nærmere med Idrettsstyret hvordan dokumentene skal oversendes for å sikre at personopplysninger mv. håndteres betryggende. Klager skal få kopi av oversendelsen til Idrettsstyret, slik at klager blir kjent med de dokumenter Idrettsstyret får oversendt, og får mulighet til å forberede et eventuelt tilsvarende med eventuelt supplerende dokumentasjon.

## 6. Idrettsstyrets klagebehandling

Idrettsstyret har delegert myndighet til å beslutte i klagesaker til NIFs generalsekretær, som vurderer om de dokumenter som er oversendt fra idrettskretsen er tilstrekkelig, se pkt. 5 ovenfor, og kan etterspørre ev. manglende dokumenter eller andre opplysninger om saken. Generalsekretæren vurderer alltid egen habilitet.

Generalsekretæren kan, etter en vurdering av om saksbehandlingsreglene er fulgt, og om det foreligger et vesentlig mislighold av medlemsforpliktelsene, beslutte å enten ta klagen til følge eller å fastholde idrettskretsens vedtak.

Vedtaket vil være skriftlig og begrunnet, og vil vise til hva idrettskretsen har begrunnet sitt vedtak med, og hva klager har anført i klagen. Vedtaket sendes til klager og idrettskretsen så snart som mulig etter at det er fattet.

Generalsekretærens vedtak er endelig og kan ikke påklages.

## 7. Gjeninntreden i NIF

Bestemmelsen gir et idrettslag anledning til å rette de forhold som begrunnet tapet av medlemskap og søke om nytt medlemskap. Et idrettslag kan også ilegges karantene, slik at det får anledning til å vise at det drives henhold til de krav idretten stiller, før nytt optak vurderes.

## 8. Konsekvenser av utmelding, tap av medlemskap mv.

Et idrettslag er et selvstendig rettssubjekt som kan leve videre selv om det taper sitt medlemskap i NIF.

NIFs lov § 10-2 (2) ble endret på Idrettstinget 2023 mht. eiendeler dersom et idrettslag taper sitt medlemskap. Ved tap av medlemskap kan hele eller deler av de eiendeler/verdier idrettslaget har opparbeidet som en direkte følge av idrettslagets medlemskap i NIF, helt eller delvis tilfalle et formål godkjent av Idrettsstyret.

Myndigheten til å beslutte et formål er delegert fra Idrettsstyret til NIFs generalsekretær. Idrettslaget, særforbund og idrettskrets skal høres før beslutning fattes. Begrunnelsen for endringen var følgende:

*«Det kan være krevende å avklare eierforhold til eiendeler i et idrettslag som melder seg ut/taper sitt medlemskap, og vurderingen Idrettsstyret må gjøre, vil måtte være konkret. Det vil være behov for en avklaring mellom ulike organisasjonsledd mht. fordeling av eiendelene. Det er ønskelig med en mer fleksibel regulering som ivaretar at idrettslagenes eiendeler kan ha blitt finansiert på svært ulike måter.»*

Dersom idrettskretsen beslutter tap av medlemskap, og vedtaket ikke påklages, skal kretsen gjøre generalsekretæren kjent med vedtaket slik at det kan vurderes om det er aktuelt å beslutte at eiendeler/verdier helt eller delvis skal tilfalle et formål godkjent av Idrettsstyret.